

2024/1109

23.5.2024

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1109

z 10. apríla 2024,

ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139, pokiaľ ide o požiadavky na príslušný orgán a jeho administratívne postupy v oblasti osvedčovania a presadzovania zachovania letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov a dohľadu nad nimi a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/203

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 62 ods. 14 a 15 písm. a), b) a c) a článok 72 ods. 5,

keďže:

- (1) Podľa článku 58 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1139 sa v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2024/1107 ⁽²⁾ stanovujú podrobné požiadavky na zachovanie letovej spôsobilosti pre osvedčené bezpilotné letecké systémy (UAS) prevádzkované v „osobitnej“ kategórii, pre ktoré je potrebné získať osvedčenie o letovej spôsobilosti, ako aj ich komponenty a pre organizácie a personál podieľajúci sa na týchto činnostiach.
- (2) S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie uvedených podrobných požiadaviek na zachovanie letovej spôsobilosti by sa mali stanoviť pravidlá a postupy na posudzovanie súladu s uvedenými požiadavkami, ktoré by mali uplatňovať príslušné orgány. V uvedených pravidlách a postupoch by sa malo prihliadať na požiadavky na príslušné orgány zodpovedné za zachovanie letovej spôsobilosti lietadiel s posádkou stanovené v nariadení Komisie (EÚ) č. 1321/2014 ⁽³⁾, ale zároveň prispôbené špecifickému rámcu bezpilotných leteckých systémov (UAS).
- (3) Okrem toho je s cieľom riadiť bezpečnostné riziká vyplývajúce z hrozieb súvisiacich s informačnou bezpečnosťou potrebné, aby príslušné orgány zodpovedné za zachovanie letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných lietadiel a ich komponentov uplatňovali požiadavky na riadenie rizík v oblasti informačnej bezpečnosti s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť letectva, ako sa stanovujú vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2023/203 ⁽⁴⁾. Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/203 by sa preto malo zmeniť tak, aby vo svojom rozsahu pôsobnosti obsahovalo aj uvedené príslušné orgány.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

⁽²⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1107 z 13. marca 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 stanovením podrobných pravidiel zachovania letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov a ich komponentov a ktoré sa týka schvaľovania organizácií a pracovníkov zapojených do týchto úloh (Ú. v. EÚ L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

⁽³⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1321/2014 z 26. novembra 2014 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, konštrukčných častí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú. v. EÚ L 362, 17.12.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj>).

⁽⁴⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/203 z 27. októbra 2022, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139, pokiaľ ide o požiadavky na riadenie rizík v oblasti informačnej bezpečnosti s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť letectva pre organizácie, na ktoré sa vzťahujú nariadenia Komisie (EÚ) č. 1321/2014, (EÚ) č. 965/2012, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) 2015/340, vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) 2017/373 a (EÚ) 2021/664, a pre príslušné orgány, na ktoré sa vzťahujú nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012, (EÚ) č. 1321/2014, (EÚ) č. 965/2012, (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) 2015/340, vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) 2017/373, (EÚ) č. 139/2014 a (EÚ) 2021/664, a ktorým sa menia nariadenia Komisie (EÚ) č. 1178/2011, (EÚ) č. 748/2012, (EÚ) č. 965/2012, (EÚ) č. 139/2014, (EÚ) č. 1321/2014, (EÚ) 2015/340 a vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ) 2017/373 a (EÚ) 2021/664 (Ú. v. EÚ L 31, 2.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

- (4) Príslušným orgánom je potrebné poskytnúť dostatočný čas na zaistenie súladu s novými pravidlami a postupmi na posudzovanie súladu osvedčených UAS s podrobnými požiadavkami na zachovanie letovej spôsobilosti, preto by sa toto nariadenie malo uplatňovať od 1. mája 2025. Požiadavky na riadenie rizík v oblasti informačnej bezpečnosti s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť letectva by sa však mali odložiť, kým sa vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/203 nezačne uplatňovať.
- (5) Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva pomáhala Komisii v súlade s článkom 75 ods. 2 písm. b) a c) a článkom 76 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1139 a 31. augusta 2023 predložila Komisii súvisiace stanovisko č. 03/2023 ⁽⁵⁾.
- (6) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre uplatňovanie spoločných bezpečnostných pravidiel v oblasti civilného letectva zriadeného článkom 127 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1139,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá a postupy, ktoré majú uplatňovať príslušné orgány na posudzovanie súladu s podrobnými požiadavkami na zachovanie letovej spôsobilosti stanovenými v delegovanom nariadení (EÚ) 2024/1107.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „bezpilotný letecký systém (UAS)“ je bezpilotné lietadlo v zmysle v článku 3 bodu 30 nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho riadiaca a monitorovacia jednotka;
- b) „riadiaca a monitorovacia jednotka (CMU)“ je vybavenie na diaľkové ovládanie bezpilotného lietadla v zmysle článku 3 bodu 32 nariadenia (EÚ) 2018/1139;
- c) „komponent“ je akýkoľvek motor, vrtuľa alebo akákoľvek súčasť bezpilotného lietadla, prípadne akýkoľvek prvok riadiacej a monitorovacej jednotky;
- d) „zachovanie letovej spôsobilosti“ sú všetky procesy, ktorými sa zabezpečuje, aby bezpilotný letecký systém kedykoľvek počas svojej prevádzkovej životnosti splňal platné požiadavky na letovú spôsobilosť a bol v stave vhodnom na bezpečnú prevádzku;
- e) „údržba“ je jedna z týchto činností alebo kombinácia týchto činností: generálna oprava, oprava, prehliadka, výmena, modifikácia alebo odstránenie porúch bezpilotného leteckého systému alebo komponentu s výnimkou predletovej kontroly;
- f) „organizácia“ je fyzická osoba, právnická osoba alebo časť právnickej osoby, ktorá môže byť zriadená na viacerých miestach bez ohľadu na to, či ide o miesta na území členských štátov;
- g) „predletová kontrola“ je kontrola vykonaná pred letom s cieľom zabezpečiť, aby bolo bezpilotné lietadlo spôsobilé na plánovaný let;
- h) „hlavné miesto podnikania“ je hlavné alebo štatutárne sídlo spoločnosti, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností uvedených v tomto nariadení.

⁽⁵⁾ <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions>.

Článok 3

Príslušné orgány

1. Členský štát určí jeden alebo viacero subjektov za príslušný orgán s potrebnými právomocami a pridelenými povinnosťami, pokiaľ ide o vykonávanie úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s týmto nariadením a s delegovaným nariadením (EÚ) 2024/1107.
2. Systémy správy a riadenia príslušného orgánu členského štátu uvedeného v odseku 1 a agentúry musia spĺňať požiadavky stanovené v prílohe.
3. Ak členský štát určí viac subjektov za príslušný orgán, musia byť splnené tieto požiadavky:
  - a) jednoznačne sa vymedzia oblasti právomocí každého subjektu, predovšetkým z hľadiska zodpovednosti a geografických obmedzení;
  - b) uvedené subjekty nadviažu spoluprácu s cieľom zaistiť účinné vykonávanie úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov vo svojej príslušnej oblasti právomocí.
4. Keď je potrebné vykonať úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom alebo presadzovaním predpisov, príslušný orgán má právomoc:
  - a) kontrolovať záznamy, údaje, postupy a všetky ďalšie materiály potrebné na vykonávanie úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom alebo presadzovaním predpisov;
  - b) robiť kópie alebo výpisy z takýchto záznamov, údajov, postupov a ďalších materiálov;
  - c) požiadať na mieste o ústne vysvetlenie ktoréhokoľvek zamestnanca týchto organizácií;
  - d) vstupovať do zodpovedajúcich budov, miest prevádzky alebo dopravných prostriedkov;
  - e) v súvislosti s týmito organizáciami vykonávať audity, vyšetrovania, hodnotenia, kontroly vrátane neohlásených kontrol;
  - f) v prípade potreby prijímať alebo iniciovať opatrenia na presadzovanie predpisov.
5. Právomoci uvedené v odseku 4 sa vykonávajú v súlade s platnými právnymi predpismi príslušného členského štátu.

Článok 4

Zmeny vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2023/203

Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/203 sa mení takto:

1. V článku 2 sa vkladá tento odsek 3a:

„3a. Toto nariadenie sa uplatňuje aj na príslušný orgán určený v súlade s prílohou I (časť AR.UAS) k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1109 (*)

(*) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2024/1109 z 10. apríla 2024, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139, pokiaľ ide o požiadavky na príslušný orgán a jeho administratívne postupy v oblasti osvedčovania a presadzovania zachovania letovej spôsobilosti osvedčených bezpilotných leteckých systémov a dohľadu nad nimi a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/203 (Ú. v. EÚ L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).“

2. V článku 4 sa odsek 2 mení takto:

„2. Príslušné orgány uvedené v článku 2 ods. 2, 3 a 3a musia spĺňať požiadavky prílohy I (časť IS.AR) k tomuto nariadeniu.“

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti a uplatniteľnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. mája 2025.

Ustanovenia AR.UAS.GEN.125 písm. c), AR.UAS.GEN.135A, AR.UAS.GEN.200 písm. e) a AR.UAS.GEN.205 písm. c) prílohy sa uplatňujú od 22. februára 2026.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. apríla 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI BEZPILOTNÉHO LETECKÉHO SYSTÉMU –
POŽIADAVKY NA ORGÁNY

(ČASŤ AR.UAS)

OBSAH

PODČASŤ GEN –	VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY
AR.UAS.GEN.005	Rozsah pôsobnosti
AR.UAS.GEN.010	Príslušný orgán
AR.UAS.GEN.115	Dokumentácia dohľadu
AR.UAS.GEN.120	Spôsoby dosiahnutia súladu
AR.UAS.GEN.125	Informácie pre agentúru
AR.UAS.GEN.135	Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém
AR.UAS.GEN.135A	Okamžitá reakcia na incident alebo zraniteľnosť v oblasti informačnej bezpečnosti s vplyvom na bezpečnosť letectva
AR.UAS.GEN.200	Systém riadenia
AR.UAS.GEN.205	Pridelovanie úloh
AR.UAS.GEN.210	Zmeny v systéme riadenia
AR.UAS.GEN.220	Vedenie záznamov
AR.UAS.GEN.300	Zásady dohľadu
AR.UAS.GEN.305	Program dohľadu – organizácie
AR.UAS.GEN.310	Úvodný postup osvedčovania – organizácie
AR.UAS.GEN.330	Zmeny – organizácie
AR.UAS.GEN.350	Zistenia, nápravné opatrenia a pripomienky – organizácie
AR.UAS.GEN.351	Zistenia a nápravné opatrenia – UAS
AR.UAS.GEN.355	Pozastavenie platnosti, obmedzenie a zrušenie osvedčenia
PODČASŤ CAW –	LETOVÁ SPÔSOBILOŠŤ UAS
AR.UAS.CAW.005	Rozsah pôsobnosti
AR.UAS.CAW.303	Monitorovanie zachovania letovej spôsobilosti UAS
AR.UAS.CAW.902	Overenie letovej spôsobilosti vykonané príslušným orgánom
Dodatok –	Osvedčenie podľa časti CAO.UAS – formulár EASA 3-CAO.UAS

PODČASŤ GEN

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

AR.UAS.GEN.005 Rozsah pôsobnosti

V tejto prílohe sa stanovujú podmienky vykonávania úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov, ako aj požiadavky na systém správy a riadenia, ktoré má plniť príslušný orgán zodpovedný za vykonávanie a presadzovanie delegovaného nariadenia (EÚ) 2024/1107.

AR.UAS.GEN.010 Príslušný orgán

Na účely tejto prílohy je príslušným orgánom:

- dohľadu nad zachovaním letovej spôsobilosti individuálneho bezpilotného lietadla a vydávania osvedčení o overení letovej spôsobilosti (ARC) orgán určený členským štátom registrácie bezpilotného lietadla. Uvedený orgán je zodpovedný aj za dohľad nad zachovaním letovej spôsobilosti riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU) v rozsahu, v ktorom sa uplatňuje na bezpilotné lietadlo zaregistrované v danom členskom štáte;

- b) dohľadu nad organizáciou uvedenou v delegovanom nariadení (EÚ) 2024/1107:
- i) orgán určený členským štátom, v ktorom má organizácia hlavné miesto podnikania, alebo iným členským štátom, ak bola zodpovednosť prenesená na daný členský štát v súlade s článkom 64 nariadenia (EÚ) 2018/1139;
  - ii) agentúra, ak bola zodpovednosť členského štátu, v ktorom má organizácia hlavné miesto podnikania, prenesená v súlade s článkom 64 alebo článkom 65 nariadenia (EÚ) 2018/1139.

AR.UAS.GEN.115 Dokumentácia dohľadu

Príslušný orgán zodpovedajúcim pracovníkom poskytne všetky legislatívne akty, normy, predpisy, technické publikácie a súvisiace dokumenty, aby im umožnil plniť si úlohy a vykonávať ich povinnosti.

AR.UAS.GEN.120 Spôsoby dosiahnutia súladu

- a) Agentúra vypracuje prijateľný spôsob dosiahnutia súladu (AMC), ktorý sa môže použiť na preukázanie súladu s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi.
- b) Na preukázanie súladu s týmto nariadením sa môže použiť aj náhradný spôsob dosiahnutia súladu.
- c) Príslušné orgány informujú agentúru o všetkých náhradných spôsoboch dosiahnutia súladu, ktoré používajú organizácie pod ich dohľadom alebo ony samy na preukázanie súladu s týmto nariadením.

AR.UAS.GEN.125 Informácie pre agentúru

- a) Príslušný orgán členského štátu informuje agentúru v prípade akýchkoľvek závažných problémov s vykonávaním nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktov do 30 dní odo dňa, keď sa orgán dozvedel o problémoch.
- b) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014⁽¹⁾ a jeho delegované a vykonávacie akty, príslušný orgán poskytne agentúre čo najskôr všetky informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti vyplývajúce z hlásení udalostí uchovávaných vo vnútroštátnej databáze podľa článku 6 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 376/2014.
- c) Príslušný orgán členského štátu poskytne agentúre čo najskôr informácie dôležité z hľadiska bezpečnosti vyplývajúce zo správ o informačnej bezpečnosti, ktoré dostal podľa ustanovenia CAO.UAS.102 písm. b) prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.

AR.UAS.GEN.135 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

- a) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 376/2014 a jeho delegované a vykonávacie akty, príslušný orgán zavedie systém primeraného zhromažďovania, analýzy a šírenia bezpečnostných informácií.
- b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých prijatých relevantných bezpečnostných informácií a bez zbytočného odkladu poskytne príslušnému orgánu členských štátov a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo nápravných opatrení, ktoré sa majú prijať, potrebné na to, aby mohli včas reagovať na problém týkajúci sa bezpečnosti zahŕňajúci UAS, komponenty UAS, osoby alebo organizácie, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2018/1139 a jeho delegované a vykonávacie akty.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj>).

- c) Príslušný orgán po získaní informácií uvedených v písmenách a) a b) prijme primerané opatrenia na riešenie bezpečnostného problému.
- d) Príslušný orgán okamžite informuje o opatreniach prijatých podľa písmena c) všetky osoby alebo organizácie, ktoré sa nimi musia riadiť v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi. Príslušný orgán o týchto opatreniach informuje aj agentúru, a ak sú potrebné spojené opatrenia, informuje aj ostatné zainteresované členské štáty.

AR.UAS.GEN.135A Okamžitá reakcia na incident alebo zraniteľnosť v oblasti informačnej bezpečnosti s vplyvom na bezpečnosť letectva

- a) Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 376/2014 a jeho delegované a vykonávacie akty, príslušný orgán zavedie systém primeraného zhromažďovania, analýzy a šírenia informácií týkajúcich sa incidentov a zraniteľností v oblasti informačnej bezpečnosti s možným vplyvom na bezpečnosť letectva, ktoré nahlásia organizácie. Uskutočňuje sa to v koordinácii s akýmkoľvek inými relevantnými orgánmi zodpovednými za informačnú bezpečnosť alebo kybernetickú bezpečnosť v rámci členského štátu s cieľom zvýšiť koordináciu a kompatibilitu systémov nahlásovania.
- b) Agentúra zavedie systém na primeranú analýzu všetkých relevantných informácií dôležitých z hľadiska bezpečnosti prijatých v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.125 písm. c) a bez zbytočného odkladu poskytne členským štátom a Komisii všetky informácie vrátane odporúčaní alebo nápravných opatrení, ktoré sa majú prijať, potrebné na to, aby mohli včas reagovať na incident alebo zraniteľnosť v oblasti informačnej bezpečnosti s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť letectva vrátane UAS, komponentov UAS, osôb alebo organizácií, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2018/1139 a jeho delegované a vykonávacie akty.
- c) Po prijatí informácií uvedených v písmenách a) a b) príslušný orgán prijme primerané opatrenia na riešenie potenciálneho vplyvu incidentu alebo zraniteľnosti v oblasti informačnej bezpečnosti na bezpečnosť letectva.
- d) O opatreniach prijatých v súlade s písmenom c) okamžite informuje všetky osoby alebo organizácie, ktoré sa nimi musia riadiť v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi. Príslušný orgán členského štátu o týchto opatreniach informuje aj agentúru, a ak sú potrebné spojené opatrenia, príslušné orgány ostatných dotknutých členských štátov.

AR.UAS.GEN.200 Systém riadenia

- a) Príslušný orgán musí zriadiť a udržiavať systém riadenia zahŕňajúci prinajmenšom:
  1. zdokumentované politiky a postupy opisujúce jeho organizáciu, spôsoby a metódy dosiahnutia súladu s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi. Tieto postupy sa pravidelne aktualizujú a slúžia ako základné pracovné dokumenty tohto príslušného orgánu pre všetky jeho súvisiace úlohy;
  2. dostatočný počet pracovníkov na plnenie úloh a vykonávanie povinností. Musí byť zavedený systém plánovania dostupnosti personálu, aby sa zabezpečilo riadne plnenie všetkých úloh;
  3. personál kvalifikovaný na vykonávanie pridelených úloh, ktorý má príslušné znalosti, skúsenosti a ktorý absolvuje počiatkový a udržiavací výcvik na zabezpečenie zachovania spôsobilosti;
  4. primerané prevádzkové a kancelárske priestory pre personál na vykonávanie pridelených úloh;
  5. funkciu monitorovania súladu systému riadenia s príslušnými požiadavkami a primeranosti postupov vrátane zavedenia postupu vnútorného auditu a procesu riadenia rizík týkajúcich sa bezpečnosti. Monitorovanie súladu zahŕňa systém informovania vrcholového manažmentu príslušného orgánu o zisteniach auditu s cieľom v prípade potreby zabezpečiť vykonávanie nápravných opatrení;
  6. osobu alebo skupinu osôb, ktoré zodpovedajú vrcholovému manažmentu príslušného orgánu za funkciu monitorovania súladu.
- b) Príslušný orgán vymenuje pre každú oblasť činnosti vrátane systému riadenia jednu alebo viac osôb s celkovou zodpovednosťou za riadenie príslušnej úlohy resp. úloh;

- c) Príslušný orgán zavedie postupy účasti na vzájomnej výmene všetkých potrebných informácií a pomoci s akýmkoľvek inými dotknutými príslušnými orgánmi, či už z toho istého členského štátu, alebo z iných členských štátov, vrátane týchto informácií:
1. všetky nastolené zistenia a následné opatrenia prijaté ako výsledok dohľadu nad osobami a organizáciami, ktoré vykonávajú činnosti na území členského štátu, ktorým však osvedčenie vydal príslušný orgán iného členského štátu alebo agentúra;
  2. informácie pochádzajúce z povinného a dobrovoľného hlásenia udalostí, ako sa vyžaduje v ustanovení CAO.UAS.120 prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.
- d) Postupy týkajúce sa systému riadenia a ich zmeny sa musia poskytnúť agentúre na účely zjednocovania postupov.
- e) Okrem požiadaviek uvedených v písmene a) musí byť systém riadenia, ktorý zriadil a udržiava príslušný orgán, v súlade s prílohou I (časť IS.AR) k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2023/203 s cieľom zabezpečiť riadne riadenie rizík v oblasti informačnej bezpečnosti, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť letectva.

AR.UAS.GEN.205 Pridelovanie úloh

- a) Príslušný orgán môže oprávneným subjektom prideliť úlohy súvisiace s úvodným osvedčovaním alebo trvalým dohľadom nad organizáciami, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2018/1139 a jeho delegované a vykonávacie akty. Pri pridelovaní úloh príslušný orgán zabezpečí, aby mal:
1. zavedený systém úvodného a nepretržitého hodnotenia toho, či oprávnený subjekt dodržiava ustanovenia prílohy VI k nariadeniu (EÚ) 2018/1139; tento systém a výsledky hodnotenia sa zdokumentujú;
  2. vypracovanú písomnú dohodu s oprávneným subjektom, schválenú obidvoma stranami na primeranej úrovni riadenia, v ktorej sa jednoznačne vymedzujú:
    - i) úlohy, ktoré sa majú vykonávať;
    - ii) vyhlásenia, správy a záznamy, ktoré sa majú poskytovať;
    - iii) technické podmienky, ktoré treba splniť pri vykonávaní takýchto úloh;
    - iv) súvisiace poistenie zodpovednosti za škodu
    - v) ochrana informácií získaných pri plnení takýchto úloh.
- b) Príslušný orgán zabezpečí, aby sa proces vnútorného auditu a proces manažmentu bezpečnostných rizík stanovený v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.200 písm. a) bodu 5 vzťahovali na všetky úlohy osvedčovania a trvalého dohľadu, ktoré v jeho mene vykonáva oprávnený subjekt.
- c) Pokiaľ ide o osvedčovanie súladu organizácie s ustanovením CAO.UAS.102 prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107 a dohľad nad ním, príslušný orgán môže prideliť úlohy oprávneným subjektom v súlade s písmenom a) alebo akémukoľvek relevantnému orgánu zodpovednému za informačnú bezpečnosť alebo kybernetickú bezpečnosť v členskom štáte; pri pridelovaní úloh musí príslušný orgán zabezpečiť, aby:
1. všetky aspekty súvisiace s bezpečnosťou letectva koordinoval a zohľadňoval oprávnený subjekt alebo príslušný orgán;
  2. výsledky činností osvedčovania a dohľadu, ktoré vykonáva oprávnený subjekt alebo relevantný orgán, boli začlenené do celkovej dokumentácie organizácie týkajúcej sa osvedčovania a dohľadu;
  3. jeho vlastný systém riadenia informačnej bezpečnosti zriadený v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.200 písm. e) zahŕňal všetky úlohy osvedčovania a nepretržitého dohľadu vykonávané v jeho mene.

AR.UAS.GEN.210 Zmeny v systéme riadenia

- a) Príslušný orgán musí mať zavedený systém určovania zmien, ktoré ovplyvňujú jeho spôsobilosť plniť úlohy a vykonávať povinnosti, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktoch. Uvedený systém musí umožňovať príslušnému orgánu prijímať všetky potrebné opatrenia, ktorými sa zabezpečí primeranosť a účinnosť jeho systému riadenia.

- b) Príslušný orgán včas aktualizuje svoj systém riadenia tak, aby zohľadňoval každú zmenu v nariadení (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktoch, a tak zaistil jeho účinné vykonávanie.
- c) Príslušný orgán informuje agentúru o akýchkoľvek zmenách, ktoré ovplyvňujú jeho spôsobilosť plniť úlohy a vykonávať povinnosti, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovaných a vykonávacích aktoch.

AR.UAS.GEN.220 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán musí zaviesť systém vedenia záznamov, ktorý umožní vhodné uloženie, prístupnosť a spoľahlivú výsledovateľnosť:
  - 1. zdokumentovaných politík a postupov systému riadenia;
  - 2. výcviku, kvalifikácií a oprávnení jeho personálu;
  - 3. pridelovania úloh vrátane prvkov požadovaných v ustanovení AR.UAS.GEN.205, ako aj podrobností týkajúcich sa pridelených úloh;
  - 4. postupov osvedčovania a trvalého dohľadu nad osvedčenými organizáciami, ktoré zahŕňajú:
    - i) žiadosť o osvedčenie organizácie;
    - ii) program trvalého dohľadu príslušného orgánu vrátane všetkých záznamov z hodnotenia, auditu a kontroly;
    - iii) osvedčenie organizácie vrátane akýchkoľvek jeho zmien;
    - iv) program dohľadu s uvedením dátumov plánovaných a vykonaných auditov;
    - v) celú formálnu korešpondenciu;
    - vi) odporúčania na vydanie alebo predĺženie platnosti osvedčenia, podrobnosti o vznesených zisteniach a opatreniach prijatých organizáciami na uzavretie týchto zistení vrátane dátumu uzavretia, výnimiek, opatrení na presadzovanie a pripomienok;
    - vii) akúkoľvek správu z hodnotenia, auditu a kontroly, ktorú vypracoval iný príslušný orgán podľa ustanovenia AR.UAS.GEN.300 písm. d);
    - viii) všetky príručky alebo manuály organizácie a všetky ich zmeny;
    - ix) všetky iné dokumenty, ktoré schválil príslušný orgán;
  - 5. pokiaľ ide o UAS, nad ktorým vykonáva dohľad príslušný orgán, procesu dohľadu nad UAS vrátane:
    - i) osvedčenia o letovej spôsobilosti bezpilotného lietadla;
    - ii) osvedčenia o overení letovej spôsobilosti (ARC);
    - iii) správ o overovaní letovej spôsobilosti vykonaných samotným príslušným orgánom;
    - iv) všetkej príslušnej korešpondencie týkajúcej sa UAS;
    - v) údajov o akýchkoľvek výnimkách a opatreniach na presadzovanie;
    - vi) všetkých dokumentov schválených príslušným orgánom v súlade s touto prílohou;
  - 6. dokumentov podporujúcich používanie náhradných spôsobov dosiahnutia súladu;
  - 7. bezpečnostných informácií poskytovaných v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.125 a následných opatrení;
  - 8. používania bezpečnostných ustanovení a ustanovení o flexibilitě v súlade s článkom 70, článkom 71 ods. 1 a článkom 76 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2018/1139.
- b) Príslušný orgán musí uchovávať zoznam všetkých osvedčení organizácie, ktoré vydal.
- c) Všetky záznamy uvedené v písmenách a) a b) sa uchovávajú najmenej päť rokov v súlade s príslušnými právnymi predpismi o ochrane údajov, okrem záznamov uvedených v písmene a) bode 5, ktoré sa uchovávajú tri roky od dátumu trvalého vyradenia záznamu o bezpilotnom lietadle z vnútroštátneho registra členského štátu.
- d) Všetky záznamy uvedené v písmenách a) a b) sa musia na požiadanie sprístupniť príslušnému orgánu iného členského štátu alebo agentúre.

AR.UAS.GEN.300 Zásady dohľadu

- a) Príslušný orgán overuje:
1. súlad s požiadavkami uplatniteľnými na organizácie alebo UAS pred vydaním osvedčenia, schválenia, prípadne povolenia;
  2. zachovávanie súladu s uplatniteľnými požiadavkami v prípade organizácií, ktorým udelil osvedčenie;
  3. zachovávanie súladu s požiadavkami uplatniteľnými na UAS pod jeho dohľadom;
  4. zavádzanie primeraných bezpečnostných opatrení nariadených príslušným orgánom v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.135 písm. c) a d).
- b) Toto overovanie:
1. je podložené dokumentáciou, ktorej osobitným cieľom je poskytnúť personálu, ktorý je zodpovedný za dohľad, usmernenie pre výkon jeho funkcií;
  2. poskytuje dotknutým organizáciám výsledky činností dohľadu;
  3. je založené na hodnoteniach, auditoch, kontrolách, overovaniach a v prípade potreby neohlásených kontrolách;
  4. poskytuje príslušnému orgánu dôkazy potrebné v prípade, že sa vyžadujú ďalšie kroky, vrátane opatrení stanovených v ustanoveniach AR.UAS.GEN.350 a AR.UAS.GEN.351.
- c) Príslušný orgán stanoví rozsah pôsobnosti dohľadu vymedzený v písmenách a) a b) s prihliadnutím na výsledky predchádzajúcich činností dohľadu a priority bezpečnosti.
- d) Ak sa prevádzkové priestory organizácie nachádzajú vo viac ako jednom členskom štáte, príslušný orgán uvedený v ustanovení AR.UAS.GEN.010 môže súhlasiť s tým, že úlohy dohľadu vykoná príslušný orgán (orgány) členského štátu (štátov), kde sa nachádzajú ďalšie prevádzkové priestory. Každá organizácia, na ktorú sa takáto dohoda vzťahuje, je informovaná o jej existencii a rozsahu pôsobnosti.
- e) V prípade akejkoľvek činnosti dohľadu vykonávanej v prevádzkových priestoroch v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má organizácia hlavné miesto podnikania, príslušný orgán uvedený v ustanovení AR.UAS.GEN.010 informuje príslušný orgán daného členského štátu pred vykonaním akéhokoľvek auditu alebo kontroly prevádzkových priestorov na mieste.
- f) Príslušný orgán zhromažďuje a spracúva všetky informácie, ktoré považuje za potrebné pre vykonávanie činností dohľadu.

AR.UAS.GEN.305 Program dohľadu – organizácie

- a) Príslušný orgán musí zaviesť a udržiavať program dohľadu, ktorý zahŕňa činnosti dohľadu vyžadované podľa ustanovenia AR.UAS.GEN.300.
- b) V prípade organizácií osvedčených príslušným orgánom sa v programe dohľadu zohľadňuje osobitný charakter organizácie, zložitost' jej činností, výsledky predchádzajúcich činností v oblasti osvedčovania alebo činností dohľadu alebo oba tieto aspekty a je založený na hodnotení súvisiacich rizík. Každý plánovací cyklus dohľadu zahŕňa:
1. posúdenia, audity a kontroly, v prípade potreby vrátane:
    - i) auditov procesov;
    - ii) auditov výrobkov na príslušnej vzorke lietadla riadeného organizáciou alebo údržby vykonávanej organizáciou, prípadne oboch vzorkách;
    - iii) vzoriek vykonaných overení letovej spôsobilosti;
    - iv) neohlásených kontrol;
  2. stretnutia zodpovedného manažéra s príslušným orgánom, aby sa zabezpečilo, že obe strany budú naďalej informované o všetkých dôležitých otázkach.
- c) V prípade organizácií osvedčených príslušným orgánom plánovací cyklus dohľadu nesmie prekročiť 24 mesiacov.
- d) Plánovací cyklus dohľadu sa môže skrátiť, ak existuje dôkaz, že sa znížila výkonnosť bezpečnosti organizácie.

- e) Program dohľadu obsahuje záznamy o dátumoch, keď sa majú uskutočniť hodnotenia, audity, kontroly a stretnutia, a o dátumoch, keď sa tieto hodnotenia, audity, kontroly a stretnutia vykonali.
- f) Po skončení každého plánovacieho cyklu dohľadu vydá príslušný orgán odporúčaciu správu o pokračovaní schválenia zohľadňujúcu výsledky dohľadu.

AR.UAS.GEN.310 Postup úvodného osvedčovania – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti organizácie o úvodné vydanie osvedčenia príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Počas vyšetrovania na účely úvodného osvedčovania sa aspoň raz zvolá stretnutie so zodpovedným manažérom organizácie, aby sa zabezpečilo, že uvedená osoba chápe svoju úlohu a zodpovednosť.
- c) Príslušný orgán zaznamená všetky vydané zistenia, opatrenia na odstránenie nedostatkov, ako aj odporúčania na vydanie osvedčenia.
- d) Príslušný orgán písomne potvrdí organizácii všetky zistenia, ktoré vznikli počas overovania. Pokiaľ ide o úvodné osvedčovanie, všetky zistené prípady nesúladu musia byť pred vydaním osvedčenia napravené k spokojnosti príslušného orgánu.
- e) Ak sa príslušný orgán presvedčí, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky:
  - 1. vydá osvedčenie v súlade s dodatkom k tejto prílohe;
  - 2. formálne schváli príručku organizácie.
- f) Referenčné číslo osvedčenia musí byť uvedené na osvedčení organizácie spôsobom stanoveným agentúrou.
- g) Osvedčenie sa vydáva na neobmedzený čas. Práva a rozsah činností, ktoré má organizácia schválené vykonávať, vrátane akýchkoľvek prípadných obmedzení sa presne stanovujú v podmienkach schválenia pripojených k osvedčeniu.
- h) S cieľom umožniť organizácii vykonávať zmeny bez predchádzajúceho schválenia príslušného orgánu v súlade s ustanovením CAO.UAS.105 prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107 príslušný orgán schváli relevantný postup podľa manuálu organizácie, v ktorom sa stanovuje rozsah takýchto zmien a opisuje, ako sa tieto zmeny riadia a oznamujú príslušnému orgánu.

AR.UAS.GEN.330 Zmeny – organizácie

- a) Po prijatí žiadosti o zmenu, ktorá si vyžaduje predchádzajúce schválenie, príslušný orgán pred vydaním schválenia overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky.
- b) Príslušný orgán určí podmienky, za akých môže organizácia počas zmeny fungovať, s výnimkou prípadu, ak príslušný orgán rozhodne, že je potrebné pozastaviť platnosť osvedčenia organizácie.
- c) Ak sa príslušný orgán presvedčí, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, zmenu schváli.
- d) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek ďalšie opatrenia na presadzovanie, ak organizácia vykoná zmeny, ktoré si vyžadujú predchádzajúce schválenie, bez toho, aby to príslušný orgán schválil v súlade s písmenom c), príslušný orgán zväži potrebu pozastaviť platnosť osvedčenia organizácie, obmedziť ho alebo ho zrušiť.
- e) V prípade zmien, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce schválenie, príslušný orgán zahrnie preskúmanie takýchto zmien do svojho trvalého dohľadu v súlade so zásadami stanovenými v ustanovení AR.UAS.GEN.300. Ak sa zistí akýkoľvek nesúlad, príslušný orgán to oznámi organizácii, požiada o ďalšie zmeny a koná v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.350.

AR.UAS.GEN.350 Zistenia, nápravné opatrenia a pripomienky – organizácie

- a) Príslušný orgán musí mať zavedený systém na analýzu významu zistení pre bezpečnosť.
- b) Príslušný orgán vydá zistenie úrovne 1, ak zistí akýkoľvek významný nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s jej osvedčením vrátane podmienok schválenia, ktorý znižuje bezpečnosť alebo vážne ohrozuje bezpečnosť letu.

K zisteniam úrovne 1 patrí aj:

1. neumožnenie vstupu príslušnému orgánu do prevádzkových priestorov organizácie podľa ustanovenia CAO.UAS.112 prílohy II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu 2024/1107 počas bežných prevádzkových hodín a po dvoch písomných žiadostiach;
  2. získanie osvedčenia organizácie alebo zachovanie jeho platnosti falšovaním predložených listinných dôkazov;
  3. akýkoľvek dôkaz o nesprávnom alebo podvodnom postupe pri používaní osvedčenia organizácie;
  4. zistenie, že organizácia nemá zodpovedného manažéra.
- c) Príslušný orgán vydá zistenie úrovne 2, ak zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi, s postupmi a príručkami organizácie alebo s osvedčením organizácie vrátane podmienok schválenia, ktorý nie je klasifikovaný ako zistenie úrovne 1.
- d) Po zistení nesúladu počas dohľadu alebo iným spôsobom príslušný orgán bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek ďalšie opatrenia požadované nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi, toto zistenie oznámi písomne organizácii a požiada o vykonanie nápravných opatrení na odstránenie zisteného nesúladu. Ak sa zistenie úrovne 1 priamo týka bezpilotného lietadla alebo riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU), príslušný orgán informuje príslušný orgán uvedený v ustanovení AR.UAS.GEN.010 písm. a), ak sa líši od príslušného orgánu, ktorý vydal zistenie.
1. V prípade zistení úrovne 1 prijme príslušný orgán okamžité a primerané opatrenia na zakázanie alebo obmedzenie činností dotknutej organizácie a v prípade potreby prijme opatrenia na zrušenie osvedčenia, prípadne na jeho úplné alebo čiastočné obmedzenie alebo pozastavenie platnosti, v závislosti od rozsahu zistenia úrovne 1, kým organizácia neprijme úspešné nápravné opatrenie.
  2. V prípade zistení úrovne 2 príslušný orgán:
    - i) poskytne organizácii lehotu na vykonanie plánu nápravných opatrení primeranú povahe zistenia, ktorá spočiatku v žiadnom prípade nesmie byť dlhšia ako tri mesiace. Lehota začne plynúť odo dňa písomného upovedomenia organizácie o zistení. Na konci uvedeného obdobia a podľa povahy zistenia môže príslušný orgán predĺžiť trojmesačné obdobie;
    - ii) zhodnotí plán nápravných opatrení, ktorý navrhla organizácia, a ak z hodnotenia vyplynie záver, že sú dostatočné na odstránenie nesúladu, prijme ich;
  3. ak organizácia nepredloží prijateľný plán nápravných opatrení ani nevykoná nápravné opatrenie v lehote pôvodne prijatej alebo ďalej predĺženej príslušným orgánom, hodnotenie zistenia sa zvýši na úroveň 1 a podniknú sa kroky v súlade s písmenom d) bodom 1;

4. príslušný orgán zaznamenáva všetky svoje vlastné zistenia alebo zistenia, o ktorých bol informovaný v súlade s písmenom e), a v prípade potreby aj opatrenia na presadzovanie, ktoré uplatnil, ako aj všetky nápravné opatrenia a dátumy uzavretia v súvislosti so všetkými zisteniami.
- e) Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek ďalšie opatrenia na presadzovanie, keď orgán vykonávajúci úlohy dohľadu v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.300 písm. d) zistí akýkoľvek nesúlad s príslušnými požiadavkami nariadenia (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi zo strany organizácie, ktorej udelil osvedčenie príslušný orgán iného členského štátu alebo agentúra, informuje o tom uvedený príslušný orgán a uvedie úroveň zistenia.
- f) Príslušný orgán môže vydať pripomienky ku ktorémukoľvek z týchto prípadov, ktoré si nevyžadujú zistenia úrovne 1 alebo úrovne 2:
  1. za každý prvok, ktorého výkonnosť bola zhodnotená ako neúčinná;
  2. ak sa zistí, že určitý prvok má potenciál spôsobiť nesúlad podľa písmen b) alebo c);
  3. ak sú návrhy alebo zlepšenia zaujímavé pre celkovú úroveň výkonnosti organizácie.

Pripomienky vydané podľa tohto písmena sa oznámia písomne organizácii a príslušný orgán ich zaznamená.

AR.UAS.GEN.351 Zistenia a nápravné opatrenia – UAS

- a) Príslušný orgán musí mať zavedený systém na analýzu významu zistení pre bezpečnosť.
- b) Zistenie úrovne 1 je akékoľvek zistenie významného nesúladu UAS s požiadavkami prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, ktoré znižuje bezpečnosť alebo závažne ohrozuje bezpečnosť letu.
- c) Zistenie úrovne 2 je akékoľvek zistenie nesúladu UAS s požiadavkami prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, ktoré nie je klasifikované ako zistenie úrovne 1.
- d) Ak sa po overení lietadla alebo inými spôsobmi získa dôkaz, z ktorého vyplýva nesúlad UAS s požiadavkami prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, príslušný orgán:
  1. v prípade zistení úrovne 1 musí okamžite požadovať plán nápravných opatrení vrátane nápravných opatrení, ktoré sa majú prijať pred ďalším letom, prípadne pozastaviť platnosť osvedčenia ARC alebo ho zrušiť a
  2. v prípade zistení úrovne 2 musí požadovať plán nápravných opatrení zodpovedajúcich povahe zistenia.

AR.UAS.GEN.355 Pozastavenie platnosti, obmedzenie a zrušenie osvedčenia

Príslušný orgán:

- a) pozastaví platnosť osvedčenia, ak sa domnieva, že existujú opodstatnené dôvody, že takéto opatrenie je nevyhnutné na zabránenie reálnemu ohrozeniu bezpečnosti bezpilotných lietadiel;
- b) pozastaví platnosť osvedčenia, zruší ho alebo obmedzí, ak sa takéto opatrenie vyžaduje v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.350 alebo AR.UAS.GEN.351;
- c) pozastaví platnosť osvedčenia alebo ho úplne alebo čiastočne obmedzí, ak nepredvídateľné okolnosti mimo kontroly príslušného orgánu bránia jeho inšpektorom v plnení ich povinností dohľadu počas plánovacieho cyklu dohľadu.

PODČASŤ CAW

LETOVÁ SPÔSOBILOSŤ UAS

AR.UAS.CAW.005 Rozsah pôsobnosti

V tejto podčasti sa stanovujú požiadavky, ktoré má dodržať príslušný orgán pri vykonávaní svojich úloh a plnení svojich povinností v oblasti dohľadu nad zachovaním letovej spôsobilosti UAS podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2024/1107, ako aj pri vydávaní osvedčení o overení letovej spôsobilosti (ARC).

AR.UAS.CAW.303 Monitorovanie zachovania letovej spôsobilosti UAS

- a) Príslušný orgán vypracuje program overovania podľa prístupu založeného na riziku, ktorého cieľom je monitorovať stav letovej spôsobilosti lietadlového parku bezpilotných lietadiel v jeho registri, ako aj ich riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU).
- b) Do tohto programu overovania je zahrnuté náhodné overenie vzorky bezpilotných lietadiel a riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU), pričom sa vzťahuje na všetky aspekty kľúčových rizikových prvkov letovej spôsobilosti.
- c) V rámci overovania vzorky sa na základe platných požiadaviek posúdi dosiahnutie noriem letovej spôsobilosti a stanovia sa akékoľvek zistenia.
- d) Všetky zistenia sa musia kategorizovať v súlade s ustanovením AR.UAS.GEN.351 a písomne potvrdiť zodpovednej osobe alebo organizácii v súlade s ustanovením ML.UAS.201 prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.
- e) Príslušný orgán musí zaznamenať všetky zistenia a opatrenia na odstránenie nedostatkov.
- f) Ak sa počas takéhoto overovania zistia dôkazy, z ktorých vyplýva nesúlad s touto prílohou alebo inými prílohami, zistenie sa rieši podľa ustanovení príslušnej prílohy.
- g) Ak je to potrebné na zabezpečenie primeraného opatrenia na presadzovanie, príslušný orgán si musí vymeniť informácie o zistených prípadoch nesúladu podľa písmena f) s ďalšími príslušnými orgánmi.

AR.UAS.CAW.902 Overenie letovej spôsobilosti vykonané príslušným orgánom

- a) Keď príslušný orgán sám vykonáva overenie letovej spôsobilosti a vydáva osvedčenie ARC (formulár EASA 15d), ako sa stanovuje v dodatku 2 k prílohe I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107, príslušný orgán musí vykonať overenie letovej spôsobilosti v súlade s ustanovením ML.UAS.903 prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.
- b) Príslušný orgán musí mať personál na overenie letovej spôsobilosti na účely vykonávania overení letovej spôsobilosti. Tento personál musí spĺňať všetky tieto požiadavky:
  1. nadobudol aspoň trojročnú prax v oblasti zachovania letovej spôsobilosti;
  2. získal leteckotechnický diplom alebo licenciu, prípadne rovnocennú kvalifikáciu;
  3. má príslušný leteckotechnický výcvik týkajúci sa údržby;
  4. je v pozícii, ktorá ho oprávňuje podpisovať v mene príslušného orgánu.Bez ohľadu na písmeno b) bod 1 až 4 sa môže požiadavka písmena b) bodu 2 nahradiť požiadavkou trojročnej praxe v zachovaní letovej spôsobilosti k praxi, ktorá sa už vyžaduje podľa písmena b) bodu 1.
- c) Príslušný orgán musí viesť záznamy o všetkých členoch personálu na overovanie letovej spôsobilosti, ktoré budú obsahovať podrobné údaje o každej príslušnej získanej kvalifikácii spolu so súhrnom zodpovedajúcich skúseností a školení týkajúcich sa riadenia zachovania letovej spôsobilosti.
- d) Počas vykonávania overenia letovej spôsobilosti musí mať príslušný orgán prístup k príslušným údajom, akými sú údaje uvedené v ustanoveniach ML.UAS.305 a ML.UAS.401 prílohy I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.
- e) Po uspokojivom dokončení overenia letovej spôsobilosti personál vykonávajúci overenie letovej spôsobilosti vydá osvedčenie ARC (formulár EASA 15d), ako sa stanovuje v dodatku 2 k prílohe I (časť ML.UAS) k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2024/1107.
- f) Kedykoľvek okolnosti ukážu, že existuje potenciálne ohrozenie bezpečnosti, príslušný orgán vykoná overenie letovej spôsobilosti a vydá osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sám.

Dodatok

Osvedčenie podľa časti CAO.UAS – formulár EASA 3-CAO.UAS

- a) V rámci tried(-y) schválenia a kvalifikačnej(-ých) kategórie(-í), ktoré stanovil príslušný orgán, určuje rozsah prác uvedený v príručke organizácie presné hranice jej schválenia. Je preto nevyhnutné, aby triedy schválenia a kvalifikačné kategórie zodpovedali rozsahu práce organizácie.
- b) Kvalifikačná kategória na UAS v súvislosti s právami na vykonávanie údržby bezpilotného lietadla alebo riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU) znamená, že organizácia podľa časti CAO.UAS môže v súlade s rozsahom prác uvedených v príručke organizácie vykonávať údržbu bezpilotného lietadla, riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU) alebo oboch. Takáto organizácia môže vykonávať údržbu aj na komponentoch (vrátane motorov) v súlade s údajmi o údržbe bezpilotného lietadla alebo riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU), prípadne, ak to schváli príslušný orgán, v súlade s údajmi o údržbe komponentov, iba vtedy, ak sú tieto komponenty namontované na bezpilotnom lietadle alebo riadiacej a monitorovacej jednotke (CMU). Takáto organizácia vykonávajúca údržbu však môže komponent dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na ktorú organizácia nie je schválená. Takéto odstránenie komponentu na účely údržby organizáciou vykonávajúcou údržbu s kvalifikačnou kategóriou na UAS podlieha kontrolnému postupu uvedenému v príručke organizácie.

V rámci kvalifikačnej kategórie na UAS môže byť organizácia podľa časti CAO.UAS schválená v súlade s rozsahom prác uvedených v príručke organizácie aj na montovanie riadiacich a monitorovacích jednotiek (CMU), riadenie zachovania letovej spôsobilosti UAS, vykonávanie overení letovej spôsobilosti a vydávanie letových povolení.

- c) Kvalifikačná kategória na *úplný motor* (turbínový, piestový, elektromotor alebo iný) znamená, že organizácia podľa časti CAO.UAS môže vykonávať údržbu nenamontovaného motora a komponentov motora podľa údajov o údržbe motora alebo, ak s tým súhlasí príslušný orgán, podľa údajov o údržbe komponentov, len pokiaľ sú takéto komponenty namontované na motore. Takáto organizácia v kvalifikačnej kategórii na motor však môže komponent dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na ktorú organizácia nie je schválená. Organizácia v kvalifikačnej kategórii na motor môže vykonávať aj údržbu namontovaného motora počas údržby bezpilotného lietadla, na ktorú sa vzťahuje kontrolný postup uvedený v príručke organizácie, ktorý musí schváliť príslušný orgán.
- d) Kvalifikačná kategória na *komponent iný ako úplné motory* znamená, že organizácia podľa časti CAO.UAS môže vykonávať údržbu nenamontovaných komponentov (okrem úplných motorov), ktoré sú určené na namontovanie do bezpilotného lietadla, motora alebo riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU). Táto organizácia môže vykonávať aj údržbu namontovaného komponentu (iného ako úplné motory) počas údržby bezpilotného lietadla alebo riadiacej a monitorovacej jednotky (CMU), prípadne v priestoroch na údržbu motorov, na ktorú sa vzťahuje kontrolný postup uvedený v príručke organizácie, ktorý musí schváliť príslušný orgán.
- e) Kvalifikačná kategória na *nedeštruktívne skúšanie* (NDT) je samostatná kvalifikácia, ktorá sa nemusí nevyhnutne vzťahovať na konkrétne bezpilotné lietadlo, motor alebo iný komponent. Kvalifikačná kategória na nedeštruktívne skúšanie (NDT) je potrebná iba pre organizáciu podľa časti CAO.UAS, ktorá vykonáva nedeštruktívne skúšanie ako osobitnú úlohu pre inú organizáciu. Organizácia podľa časti CAO.UAS so schválenou kvalifikačnou kategóriou na UAS, motor alebo komponent môže vykonávať nedeštruktívne skúšanie výrobkov a komponentov, ktorých údržbu vykonáva, podľa príručky organizácie obsahujúcej postupy nedeštruktívneho skúšania bez toho, aby musela mať kvalifikačnú kategóriu na nedeštruktívne skúšanie.

[ČLENSKÝ ŠTÁT (*)]
Členský štát Európskej únie (**)

OSVEDČENIE PODĽA ČASTI CAO.UAS

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)].CAO.[XXXX]

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva, vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2024/1109, delegovaného nariadenia Komisie 2024/1107 a na základe podmienok, ktoré sú stanovené ďalej, [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SCHVÁLENEJ ORGANIZÁCIE]

ako organizáciu podľa časti CAO.UAS, ktorá je v súlade s prílohou II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107

PODMIENKY:

- Toto schválenie sa obmedzuje na to, čo je uvedené v priložených podmienkach schválenia a v oddiele Rozsah prác príručky organizácie uvedenej v prílohe II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107.
- Toto schválenie podlieha dodržiavaniu postupov uvedených v príručke organizácie.
- Toto schválenie je platné, kým je schválená organizácia podľa časti CAO.UAS v súlade s prílohou II (časť CAO.UAS) k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2024/1107.
- Keď schválená organizácia podľa časti CAO.UAS uzavrie subdodávateľskú zmluvu na poskytovanie služieb s jednou alebo viacerými organizáciami, toto schválenie zostáva v platnosti, pokiaľ si tieto organizácie plnia príslušné zmluvné záväzky.
- Za predpokladu plnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto schválenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo predtým vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania osvedčenia o schválení: .....

Dátum tejto revízie osvedčenia o schválení: .....

Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

(*) Alebo „EASA“, ak je EASA príslušným orgánom.

(**) Vymažte v prípade nečlenského štátu EÚ alebo EASA.

Formulár EASA 3-CAO.UAS – 1. vydanie

**ORGANIZÁCIA PODĽA ČASTI CAO.UAS
PODMIENKY SCHVÁLENIA**

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).CAO.UAS.XXXX

Organizácia: [NÁZOV A ADRESA SCHVÁLENEJ ORGANIZÁCIE]

TRIEDA	KVALIFIKAČNÁ KATEGÓRIA	PRÁVA (***)
UAS (**)	UAS (**)	☐ Údržba bezpilotného lietadla ☐ Údržba CMU ☐ Inštalácia CMU ☐ Riadenie zachovania letovej spôsobilosti ☐ Overenie letovej spôsobilosti ☐ Letové povolenie
KOMPONENTY (**)	Úplný motor (**)	☐ Údržba
	Komponenty iné ako úplné motory (**)	
ŠPECIALIZOVANÉ SLUŽBY (**)	Nedeštruktívne skúšanie (**)	☐ Nedeštruktívne skúšanie

Zoznam subdodávateľských organizácií, ktoré vykonávajú úlohy súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti

Tieto podmienky schválenia sa obmedzujú na UAS, komponenty UAS a činnosti uvedené v oddiele Rozsah prác príručky organizácie.

Referenčné číslo príručky organizácie: .....

Dátum pôvodného vydania príručky organizácie: .....

Dátum poslednej schválenej revízie: ..... Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

(*) Alebo „EASA“, ak je EASA príslušným orgánom.

(**) Nehodiace sa vymažte, ak organizácia nie je schválená.

(***) Hodiace sa vyberte.

Formulár EASA 3-CAO.UAS – 1. vydanie